

Przedmowa

W maju 1999 r. Komisja Europejska w odpowiedzi na coraz częściej zgłaszaną konieczność przeprowadzenia reformy sektora usług finansowych, w ramach tworzenia jednolitego rynku wewnętrznego, przygotowała kompleksowy program przyjęcia ponad 40 aktów prawnych w terminie do końca 2005 r. Reforma nie zakończyła się wraz ze zrealizowaniem Planu Działania w Zakresie Usług Finansowych (*Financial Services Action Plan*). Dalsze działania w kierunku stworzenia i wzmocnienia jednolitego rynku podejmowane są aż do dnia dzisiejszego. Ich celem jest usunięcie barier ograniczających swobody traktatowe oraz uczynienie rynku usług finansowych odpornym na kryzysy. Miało to nastąpić przez harmonizację prawa krajów członkowskich, czyli wypracowanie minimalnych standardów obowiązujących w całej Wspólnocie. Światowy kryzys finansowy pokazał, że takie podejście nie jest wystarczające. W konsekwencji można zaobserwować zmianę w podejściu regulacyjnym – funkcjonowanie rynku finansowego będzie w niedalekiej przyszłości regulowane, przynajmniej częściowo, przy pomocy wywołujących bezpośredni skutek rozporządzeń.

Założeniem niniejszej publikacji jest przedstawienie ewolucji prawodawstwa Unii Europejskiej w zakresie rynku finansowego od Planu Działania w Zakresie Usług Finansowych (*FSAP*) do dnia dzisiejszego oraz omówienie najważniejszych dyrektyw z trzech wyodrębnionych segmentów wspólnotowego rynku finansowego, tj. sektora instrumentów finansowych, ubezpieczeń i szeroko rozumianej bankowości. Opracowanie ma zapoznać czytelników, zainteresowanych rynkiem finansowym, z podstawowymi pojęciami i zasadami tworzenia i funkcjonowania tego rynku w Unii Europejskiej. Książka opiera się na dokumentach politycznych oraz pochodnych wspólnotowych aktach prawnych przybliżając w sposób syntetyczny cele, które legły u podstaw wprowadzenia określonych rozwiązań oraz same rozwiązania. Opracowanie informuje również o kierunku planowanych zmian w obowiązujących przepisach. Publikacja porusza wreszcie kwestię nowych wspólnotowych organów nadzoru oraz zasad prowadzenia postępowania naprawczego podmiotów rynku finansowego.

Praca składa się z czterech części. Pierwsza poświęcona jest tworzeniu jednolitego rynku usług finansowych i zawiera opis inicjatywy Komisji Europejskiej od *FSAP* do Strategii Europa 2020. Druga część zawiera krótką charakterystykę wspólnotowego systemu nadzoru, natomiast trzecia dotyczy stosowanych w odniesieniu do rynku finansowego metod legislacyjnych – harmonizacji i konkurencji porządków prawnych. Czwarta część obejmuje przegląd kluczowych dyrektyw, regulujących na dzień dzisiejszy świadczenie usług finansowych w Unii Europejskiej.

W zamierzeniu autorów książka jest próbą syntezy podstawowych informacji i wprowadzeniem w niezwykle złożoną i trudną tematykę prawa finansowego UE. Sektor ten cechuje się bogactwem przepisów, a także dużą ich zmiennością. Intencją autorów jest

umożliwienie swobodnego poruszania się po gąszczu regulacji wspólnotowych oraz zrozumienia mechanizmów rządzących instytucjami wspólnotowego, a tym samym krajowego rynku finansowego.

W chwili obecnej brak jest na polskim rynku publikacji o podobnym charakterze, tj. w sposób przystępny wyjaśniającej meandry polityki Unii Europejskiej w zakresie rynku finansowego oraz podstaw funkcjonowania banków, zakładów ubezpieczeń i firm inwestycyjnych w Polsce oraz pozostałych krajach UE. W związku z tym niniejsze opracowanie ma na celu zapełnienie istniejącej luki na rynku wydawniczym. Pozycja niniejsza ma charakter całościowy, tj. dokonywana jest w niej analiza całokształtu polityki unijnej względem wszystkich istotnych segmentów rynku finansowego. Opracowanie nie ma charakteru rozprawy naukowej, stąd autorzy odstąpili od stawiania pytań badawczych oraz formułowania podlegających udowodnieniu tez, skupiając się na analitycznym opisie dokumentów i przyjętych rozwiązań.

Adresatami przedmiotowej publikacji są przede wszystkim praktycy prawa oraz wszyscy zainteresowani problematyką prawa unijnego rynku finansowego, w tym coraz liczniejszymi obowiązkami i wymogami nakładanymi na podmioty działające na rynku usług finansowych.

Książka uwzględnia stan prawny na dzień 1.3.2013 r.

Warszawa, maj 2013

Autorzy